

การประยุกต์ใช้หลักอปริหานิยธรรมต่อการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นอย่าง
มีประสิทธิภาพขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอจุฬารัตน์
จังหวัดนครศรีธรรมราช

Application of Aparihaniyadhamma Principle to Effective Local Development
Plan Making of Sub-District Administrative Organization in Chulaphorn District,
Nakhon Si Thammarat Province

ศุภสิทธิ์ ศิริสภามารณ์¹, พระมหาเอกกวิน ปิยวีโร² และ สุปรีชา ชำนาญพุฒิพร³

Supasit Sirisapaporn¹, Phramaha Ekkawin Piyaweero² and Supreecha Chamnanputthiphon³

หลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครอง มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย^{1,2,3}

Government Program Master of Political Science, Mahamakut Buddhist University, Thailand^{1,2,3}

E-mail: ¹sirisapaporn12@gmail.com

Retrieved March 19, 2023; Revised May 5, 2023; Accepted May 11, 2023

บทคัดย่อ

การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น มีความสำคัญต่อการพัฒนาท้องถิ่นเป็นอย่างมาก ซึ่งสามารถนำหลักธรรมมาประยุกต์ใช้ได้ บทความวิจัยนี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการประยุกต์ใช้และแนวทางการใช้หลักอปริหานิยธรรมต่อการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นอย่างมีประสิทธิภาพขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอจุฬารัตน์ จังหวัดนครศรีธรรมราช กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ บุคลากร จำนวน 144 คน กำหนดกลุ่มตัวอย่างด้วยตารางสำเร็จรูปของเครจซี่และมอร์แกน ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 9 คน โดยเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้คือแบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ สถิติที่ใช้คือ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า 1) การประยุกต์ใช้หลักอปริหานิยธรรมต่อการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นอย่างมีประสิทธิภาพ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.53$, S.D = 0.52) และทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุด ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การสังเคราะห์ เคารพ นับถือ บูชาและปกป้องรักษาปูชนียสถาน ($\bar{X} = 4.56$, S.D = 0.51) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ การประชุมหารืออย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 4.50$, S.D = 0.52) และ 2) แนวทางการประยุกต์ใช้หลักอปริหานิยธรรมต่อการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ได้แก่ (1) ควรมีการประชุมรับฟังข้อคิดเห็นจากทุกภาคส่วน (2) ทุกคนควรเข้าร่วมประชุมอย่างพร้อมเพรียง (3) ต้องยึดถือและปฏิบัติตามหลักการและกฎเกณฑ์อย่างจริงจัง (4) เน้นการมีส่วนร่วมของบุคคลทุกฝ่ายในการพัฒนาท้องถิ่น (5) ควรให้เกียรติซึ่งกันและกันระหว่างสมาชิก (6) ควรส่งเสริมการให้เกียรติต่อสถานที่ต่าง ๆ

ที่เป็นที่ยึดเหนี่ยวจิตใจของคนในชุมชน และ (7) ควรส่งเสริมบุคลากรทุกภาคส่วนให้มีคุณธรรมและมีภาวะผู้นำ

คำสำคัญ: การประยุกต์ใช้; หลักการบริหารนิยธรรม; การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น

Abstract

The preparation of a local development plan is very important for local development and the principles can be applied. The purpose of this research article was to study the application and guidelines for using the principles of Aparihaniyadhamma in the preparation of effective local development plans of the Subdistrict Administrative Organization in Chulaphorn District, Nakhon Si Thammarat Province. The sample group consisted of 144 personnel of the Tambon Administrative Organization. Samples were defined using Krejcie and Morgan's ready-made tables. Nine of key informants were selected by purposive sampling. The research instruments were questionnaires and interviews. The statistics employed for the data analysis were frequency, percentage, standard deviation, and content analysis.

The findings were as follows. 1) The overall application of the principles of Aparihaniyatham to the preparation of local development plans was at the highest level ($\bar{X} = 4.53$, S.D = 0.52) and in every aspect was at the highest level. Worship, veneration and protection of holy places ($\bar{X} = 4.56$, S.D = 0.51) were at the highest level and continuous discussion ($\bar{X} = 4.50$, S.D = 0.52) were at the lowest level. 2) Guidelines for applying the principles of Aparihaniyadhamma to the preparation of local development plans include: (1) There should be a meeting to listen to opinions from all sectors. (2) Everyone should attend the meeting. (3) Principles and rules must be strictly adhered to and followed. (4) Participation of all parties should be emphasized in local development. (5) There should be mutual respect between members. (6) There should be promotion of respect for places that hold the spirits of the community. (7) Personnel in all sectors should be encouraged to have morality and leadership.

Keywords: Application; Aparihaniyadhamma Principle; Local Development Plan

บทนำ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 หมวด 14 ว่าด้วยการปกครองท้องถิ่นมาตรา 283 กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นย่อมมีอำนาจหน้าที่โดยทั่วไปในการดูแลและจัดทำบริการสาธารณะเพื่อ

ประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่น และย่อมมีความเป็นอิสระในการกำหนดนโยบาย การจัดการบริการสาธารณะ การบริหารงานบุคคล การเงินและการคลัง และมีอำนาจหน้าที่ของตนโดยเฉพาะ โดยต้องคำนึงถึงความสอดคล้องกับการพัฒนาจังหวัดและประเทศ โดยรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันให้ความสำคัญกับแนวคิดในการกระจายอำนาจสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งมีความสอดคล้องตามความใน มาตรา 16 แห่งพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 (สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, 2558) และสิ่งสำคัญของการกระจายอำนาจให้แกท้องถิ่น คือ การจัดการตนเองภายใต้ “แผนพัฒนาท้องถิ่น” เพราะแผนพัฒนาท้องถิ่นเป็นกรอบและแนวทางในการบริหารงานของท้องถิ่นให้มีความคล่องตัว สอดคล้องกับศักยภาพของท้องถิ่น สามารถตอบสนองปัญหาและความต้องการของประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนสอดคล้องกับนโยบายรัฐบาล แผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (ฉบับที่ 13) แผนยุทธศาสตร์จังหวัด แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาอำเภอ และกำหนดให้จัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นโดยให้แล้วเสร็จภายในเดือนตุลาคมก่อนปีงบประมาณถัดไป (สรารุช สืบเพ็ชร์, 2562) แผนพัฒนาท้องถิ่น จึงเป็นเครื่องมือที่สำคัญที่จะกำหนดทิศทางการดำเนินงานเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นเพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามนโยบายของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นช่วยให้การบริหารงานเป็นไปโดยประหยัด ทั้งเวลา แรงงานของเจ้าหน้าที่ และเงินหรือทรัพยากรของหน่วยงาน การปฏิบัติงานตามแผนทำให้ง่ายและสะดวกต่อการปฏิบัติงาน ช่วยให้การอำนวยความสะดวก การแบ่งงาน การประสานงาน การตรวจสอบติดตามและควบคุมงานเป็นไปอย่างถูกต้อง และเหมาะสม ทำให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น (จิราภรณ์ สามิบัติ และคณะ, 2560) จะเห็นได้ว่าการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นให้มีประสิทธิภาพได้นั้น ซึ่งตามหลักพุทธศาสนา พบว่า หลักการบริหารนิยธรรม สามารถนำประยุกต์ใช้ในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นให้มีประสิทธิภาพได้ เป็นหลักธรรมที่เน้นความรับผิดชอบต่อส่วนรวม ความสามัคคีของหมู่คณะ และการเคารพนับถือซึ่งกันและกัน ดังที่พระพุทธเจ้าตรัสไว้ว่า “ความพร้อมเพรียงของหมู่คณะ ทำให้เกิดความสุข” (พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ. ปยุตฺโต), 2550) หลักธรรมดังกล่าวประกอบด้วย 1) หมั่นประชุมกันเนืองนิตย์ 2) พร้อมเพรียงกันประชุม 3) ปฏิบัติตามหลักการเดิม 4) สักการะเคารพนับถือบุคคลสำคัญ 5) การให้เกียรติซึ่งกันและกัน 6) ให้การสักการะ เคารพ นับถือ บูชาและปกป้องรักษาปูชนียสถานที่สำคัญ และ 7) จัดให้มีการส่งเสริมผู้นำ

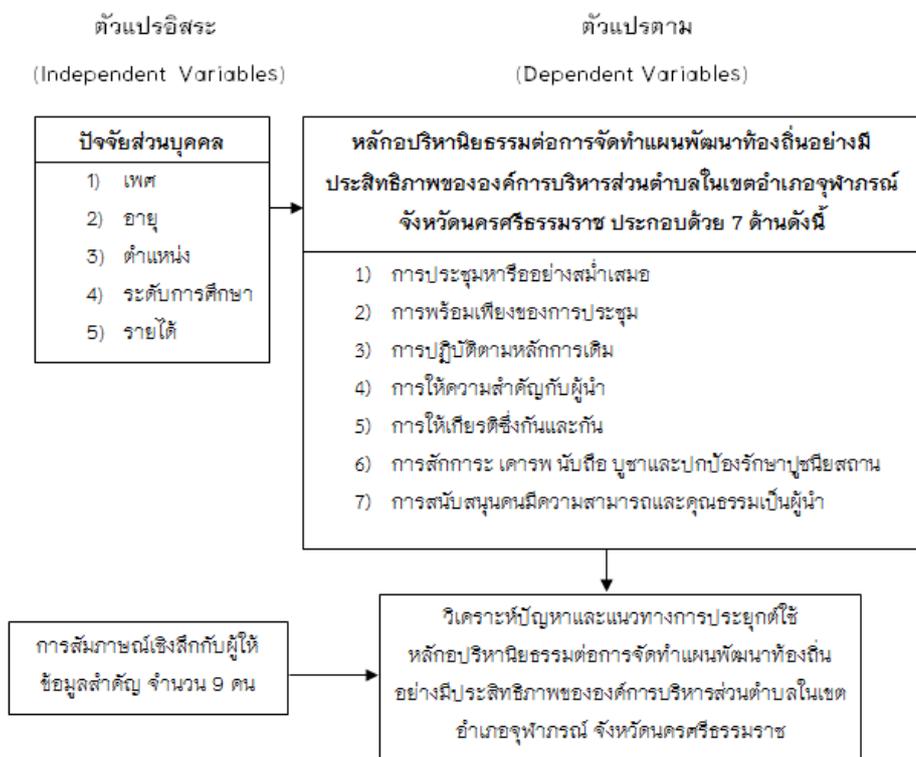
บทความวิจัยนี้นำเสนอการประยุกต์ใช้หลักการบริหารนิยธรรมต่อการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นว่ามีการนำมาใช้ในการจัดทำแผนอย่างไร นอกจากนี้ยังนำเสนอแนวทางในการนำหลักธรรมดังกล่าวมาใช้ในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอจุฬารัตน์ จังหวัดนครศรีธรรมราช ซึ่งผลการศึกษาก็จะสามารถเป็นแนวทางให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น ๆ นำไปใช้ในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นได้

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาการประยุกต์ใช้หลักการบริหารนิยธรรมต่อการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นอย่างมีประสิทธิภาพขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอจุฬาภรณ์ จังหวัดนครศรีธรรมราช
2. เพื่อศึกษาแนวทางการประยุกต์ใช้หลักการบริหารนิยธรรมต่อการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นอย่างมีประสิทธิภาพขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอจุฬาภรณ์ จังหวัดนครศรีธรรมราช

กรอบแนวคิดในการวิจัย

งานวิจัยนี้เป็น การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงผสมผสาน (Mix Methodology Research) ระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยมีรายละเอียดดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ทบทวนวรรณกรรม

การศึกษาเรื่อง การประยุกต์ใช้หลักการบริหารนิยธรรมต่อการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นอย่างมีประสิทธิภาพขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอจุฬาภรณ์ จังหวัดนครศรีธรรมราช ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาและทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ตามลำดับดังนี้

1. หลักการบริหารนิยธรรม

อธิปไตยนิยธรรม แปลว่า ธรรมไม่เป็นที่ดั่งแห่งความเสื่อม เป็นไปเพื่อความเจริญฝ่ายเดียวหมายถึง ธรรมที่ทำให้ไม่เสื่อม เกิดความเจริญทั้งส่วนตนและส่วนรวม นำความสุขความเจริญมาสู่หมู่คณะฝ่ายเดียว เพราะเป็นหลักธรรมที่เน้นความรับผิดชอบต่อส่วนรวม ก่อเกิดเป็นความสามัคคีของหมู่คณะ และการเคารพนับถือซึ่งกันและกันสรุปก็คือ เป็นหลักธรรมที่สอนให้เรารู้จัก หลักการทำงานเป็นทีมอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อสร้างชุมชน องค์กร หรือสถาบัน ให้เข้มแข็งสามารถนำไปใช้ได้ทั้งหมู่ชนกับผู้บริหาร บ้านเมือง ซึ่งประกอบด้วยหลักการสำคัญ 7 ประการ คือ (1) การประชุมพบปะปรึกษาหารือกันในกิจการงานต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอ (2) การเข้าประชุม เลิกประชุม และทำกิจที่ได้รับมอบหมายตามมติที่ประชุมอย่างพร้อมเพรียงกัน (3) ไม่บัญญัติสิ่งใหม่ ๆ หรือล้มเลิกบัญญัติเดิมตามอำเภอใจ จะต้องถือปฏิบัติมั่นคงตามหลักการเดิมของหมู่คณะ ทำตามกฎระเบียบตามกติกาข้อบังคับ ตามหลักเกณฑ์ของหมู่คณะ (4) ให้ความเคารพและรับฟังความคิดเห็นคำแนะนำของผู้ ผู้มีประสบการณ์ (5) การให้เกียรติ ให้การยกย่อง ปกป้อง ไม่ให้ใครละเมิดสิทธิของกันและกัน (6) ให้การสักการะเคารพ นับถือ บูชาและปกป้องรักษาปูชนียสถานที่สำคัญของชุมชนนั้น ๆ อย่างทั่วถึง และ (7) สนับสนุน ปกป้อง และส่งเสริมคนดี มีความสามารถมีคุณธรรม เข้ามาเป็นกำลังพัฒนาชุมชนสังคม (พระมหาพุทธพิชัย สิริชโย และ ธิติวุฒิ หนัณมี, 2561)

2. การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น

จากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีบทบาท อำนาจหน้าที่ อย่างกว้างขวาง โดยไม่เพียงจะมีหน้าที่ในการให้บริการสาธารณะพื้นฐานแก่ประชาชนในท้องถิ่นเท่านั้น แต่ยังขยายบทบาทหน้าที่ออกไปรวมถึงการพัฒนาคุณภาพชีวิต และการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของท้องถิ่นด้วยและเป็นองค์กรที่เปิดให้ประชาชนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการบริหาร และการตรวจสอบการปฏิบัติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพิ่มมากขึ้น ในปัจจุบันแผนพัฒนาท้องถิ่น เป็นเครื่องมือที่สำคัญในการตรวจสอบการปฏิบัติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพิ่มมากขึ้น ในปัจจุบันแผนพัฒนาท้องถิ่น เป็นเครื่องมือที่สำคัญประการหนึ่งที่จะทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สามารถดำเนินงานได้ตามเป้าหมายที่วางไว้ จึงจำเป็นต้องกำหนดแผนสามารถตอบสนองต่อการทำงานเพื่อพัฒนาท้องถิ่นและสามารถบ่งชี้วัดความสำเร็จของแผนงานได้ ดังนั้น แผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นแผนกำหนดวิสัยทัศน์ ประเด็นยุทธศาสตร์ เป้าประสงค์ ตัวชี้วัด ค่าเป้าหมาย และกลยุทธ์ โดยสอดคล้องกับแผนพัฒนาจังหวัด ยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด แผนพัฒนาอำเภอ แผนพัฒนาตำบล แผนพัฒนาหมู่บ้านหรือแผนชุมชน อันมีลักษณะเป็นการกำหนดรายละเอียดแผนงานโครงการพัฒนาที่จัดทำขึ้นสำหรับปีงบประมาณแต่ละปี ซึ่งมีความต่อเนื่องและแผนก้าวและให้หมายรวมถึงการเพิ่มเติมหรือการเปลี่ยนแปลงแผนพัฒนาท้องถิ่น (ส่วนแผนพัฒนาท้องถิ่น สำนักพัฒนาและส่งเสริมการบริหารงานท้องถิ่น กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย, 2560)

3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า หลักการบริหารนิยธรรมนำมาประยุกต์ใช้ในการบริหารงานองค์กรต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังการศึกษาของ วิสุทธิ บุญญะโสภิต (2563) พบว่า กองทุนประกันสุขภาพตำบลท่าไม้ อำเภอชุมแสง จังหวัดนครสวรรค์ มีการประชุมทุกไตรมาส ในการประชุมใช้เกณฑ์จำนวนกรรมการครบองค์ประชุมเป็นหลัก สอดคล้องกับ พัชรคติ เรื่องมติญัตติ (2565) พบว่า หลักการบริหารนิยธรรมสามารถนำมาประยุกต์ใช้กับการจัดการท่องเที่ยวในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก จังหวัดระยอง ได้เป็นอย่างดี นอกจากนี้ยังมีการศึกษา พระครูศิริโสทรคณารักษ์ (2562) พบว่า สภาพทั่วไปที่เป็นปัญหาคือองค์กรภาครัฐหรือหน่วยงานราชการควรดูแลเกี่ยวกับเรื่องของสวัสดิการและโครงสร้างพื้นฐานในชุมชนและการพัฒนาคนในชุมชนให้มีจริยธรรมคุณธรรมเพื่อให้เป็นบุคลากรที่ทรงคุณค่าทรงคุณธรรมโดยควรคำนึงถึงปัจจัยแห่งการพัฒนาทรัพยากรบุคคลคือระดับภูมิปัญญาของแต่ละบุคคลในการรับและเรียนรู้การปลูกฝังจิตสำนึกแห่งการมีจิตสาธารณะลดละความเห็นแก่ตัวและการฝึกอบรมทักษะความรู้ด้านคุณธรรมจริยธรรมการพัฒนาคนในชุมชนจะต้องมีการส่งเสริมด้านอาชีพนวัตกรรมเปิดโอกาสให้คนรุ่นใหม่มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นเพื่อพัฒนาชุมชนและจะต้องมีการส่งเสริมสนับสนุนพระพุทธศาสนา รวมทั้งการนำหลักการบริหารนิยธรรมมาใช้ในการดำเนินชีวิตให้มีความเจริญก้าวหน้า ส่วนการศึกษาของ พระธีรเดช ธีรเดโช (2561) พบว่า บุคลากรในเขตเทศบาลเมืองในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสงขลา ได้ปฏิบัติตามหลักธรรมโดยภาพรวมใน 7 ด้าน ภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2) ผลการเปรียบเทียบการปฏิบัติงานตามหลักคุณธรรมของเจ้าหน้าที่ในเขตเทศบาลเมือง อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา ในด้านเพศอายุระดับการศึกษาประสบการณ์ในการทำงานสถานะและการฟื้นฟูสมรรถภาพ พบว่าไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ดังการศึกษาของ วราภรณ์ ปานะพิพัฒน์ (2564) พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ ความรู้ความเข้าใจในเรื่องการปกครองส่วนท้องถิ่น ด้านการมีส่วนร่วม ด้านความสามัคคี การรับรู้ข่าวสาร ความมั่นคง ความผูกพัน และภาวะผู้นำ การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านการปฏิบัติตามแผน ด้านการกำหนดแผนด้านการประเมินแผน ด้านการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม และด้านการควบคุมแผน ปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลในจังหวัดสุราษฎร์ธานี สามารถพยากรณ์ผลกระทบในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นได้ ร้อยละ 79.50

จากการทบทวนวรรณกรรม จะเห็นว่า การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นเป็นหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพราะเป็นเครื่องมือในการพัฒนาท้องถิ่น ซึ่งหากการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นมีประสิทธิภาพมากเท่าใดยิ่งดีต่อการปฏิบัติงาน ซึ่งผู้วิจัยพบว่า หากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนำหลักการบริหารนิยธรรมมาประยุกต์ใช้ในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นได้จะส่งผลให้เกิดประสิทธิภาพต่อการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นได้

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงผสมผสาน (Mix Methodology Research) ระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) เก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ เพื่อศึกษาการประยุกต์ใช้และแนวทางการใช้หลักการบริหารนิยธรรมต่อการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นอย่างมีประสิทธิภาพขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอจุฬารัตน์ จังหวัดนครศรีธรรมราช

ประชากร คือ บุคลากรที่สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอจุฬารัตน์ จังหวัดนครศรีธรรมราช จำนวน 232 คน กลุ่มตัวอย่าง คือ ข้าราชการการเมือง ข้าราชการประจำ และลูกจ้างขององค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 144 คน โดยการใช้ตารางสำเร็จรูปของเครจซี่และมอร์แกน จากนั้นกำหนดสัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างกระจายไปยังองค์การบริหารส่วนตำบลทั้ง 5 แห่ง สุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ส่วนผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (key informant) ผู้วิจัยกำหนดการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 9 คน โดยใช้เกณฑ์ คือ เป็นบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม แบ่งเป็น 2 ตอน ได้แก่ (1) ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบสอบถามลักษณะปลายปิด (Close Ended) คำถามเป็นแบบเลือกตอบ (Multiple Choices) จำนวน 5 ข้อ เป็นข้อคำถามแบบตรวจสอบรายการ (Check List) (2) การประยุกต์ใช้หลักการบริหารนิยธรรมต่อการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นอย่างมีประสิทธิภาพขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอจุฬารัตน์ จังหวัดนครศรีธรรมราช เป็นแบบสอบถามลักษณะปลายปิด (Close Ended) คำถามเป็นแบบเลือกตอบ (Multiple Choices) จำนวน 28 ข้อ เป็นแบบประเมินระดับการปฏิบัติแบบ Rating Scale โดยจำแนกระดับการปฏิบัติออกเป็น 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ตามลำดับ (3) แนวทางการประยุกต์ใช้หลักการบริหารนิยธรรมต่อการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นอย่างมีประสิทธิภาพขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอจุฬารัตน์ จังหวัดนครศรีธรรมราช เป็นข้อคำถามปลายเปิดที่ให้ผู้ตอบแสดงความคิดเห็นอย่างอิสระ ส่วนแบบสัมภาษณ์เป็นแบบกึ่งโครงสร้าง ประกอบ 3 ตอน คือ 1) ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ให้สัมภาษณ์ 2) การประยุกต์ใช้หลักการบริหารนิยธรรมต่อการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นอย่างมีประสิทธิภาพขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอจุฬารัตน์ จังหวัดนครศรีธรรมราช และ 3) แนวทางการส่งเสริมการประยุกต์ใช้หลักการบริหารนิยธรรมต่อการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นอย่างมีประสิทธิภาพขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอจุฬารัตน์ จังหวัดนครศรีธรรมราช ทั้งนี้ เครื่องมือทั้งหมดตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือโดยการหาค่าหาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยใช้วิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของ ครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งหมดเท่ากับ .902

การเก็บรวบรวมข้อมูล ดำเนินการในช่วงเดือนมกราคม - กุมภาพันธ์ 2566 ผู้วิจัยได้ประสานนายกองค์การบริหารส่วนตำบลทั้ง 5 แห่งในเขตอำเภอจุฬารัตน์ จังหวัดนครศรีธรรมราช ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองโดยใช้แบบสอบถาม ซึ่งได้แบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์ทั้ง 144 ชุด ส่วนการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยได้ดำเนินการนัดหมายวันเวลาตามที่ได้รับข้อมูลสำคัญพร้อมและสะดวก โดยผู้วิจัยได้

ประสานงานไว้ล่วงหน้า ในการเก็บรวบรวมผู้วิจัยขออนุญาตใช้การจดบันทึก การบันทึกภาพและบันทึกเสียงรวมด้วย เพื่อให้ได้ข้อมูลที่สมบูรณ์ที่สุด

การวิเคราะห์ข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลตามรูปแบบการวิจัยเชิงปริมาณ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ SPSS (Statistical Package for the Social Sciences) ซึ่งมีขั้นตอนและ วิธีการดังนี้ (1) ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามทั้งหมด (2) ลงรหัส (Coding) โดยนำแบบสอบถามที่ตรวจสอบความสมบูรณ์ ถูกต้องเรียบร้อยแล้ว นำมาลงรหัสตามที่กำหนดไว้ (3) การวิเคราะห์และประมวลผลข้อมูลด้วยวิธีการเชิงปริมาณด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ช่วยคำนวณทางสถิติ โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนต่าง ๆ ได้แก่ 1) คุณลักษณะส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง 2) การประยุกต์ใช้หลักการบริหารนิยธรรมต่อจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นอย่างมีประสิทธิภาพขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอจุฬารัตน์ จังหวัดนครศรีธรรมราช และ ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) สำหรับข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรค และแนวทางการส่งเสริมการประยุกต์ใช้หลักการบริหารนิยธรรมต่อการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นอย่างมีประสิทธิภาพขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอจุฬารัตน์ จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย

ผลการวิจัย

จากการประยุกต์ใช้หลักการบริหารนิยธรรมต่อการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นอย่างมีประสิทธิภาพขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอจุฬารัตน์ จังหวัดนครศรีธรรมราช จำนวน 144 คน พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 81 คน ร้อยละ 56.20 อายุ 41-50 ปี จำนวน 56 คน ร้อยละ 38.90 พนักงานส่วนตำบล จำนวน 56 คน ร้อยละ 38.90 มีระดับการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 67 คน ร้อยละ 46.50 มีรายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 15,000 บาท จำนวน 69 คน ร้อยละ 47.90 ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม		จำนวน	ร้อยละ
เพศ			
1. ชาย		63	43.80
2. หญิง		81	56.20
อายุ			
1. ต่ำกว่า 20 ปี		2	1.40
2. 21-30 ปี		28	19.50
3. 31-40 ปี		46	31.90
4. 41-50 ปี		56	38.90
5. 51 ปีขึ้นไป		12	8.30

ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน	ร้อยละ
ตำแหน่ง		
1. ข้าราชการ	47	32.60
2. พนักงานส่วนตำบล	56	38.90
3. ลูกจ้างประจำ	13	9.00
4. จ้างเหมาบริการ	28	19.50
ระดับการศึกษา		
1. ประถมศึกษา	7	4.90
2. มัธยมศึกษาตอนต้น	5	3.50
3. มัธยมศึกษาตอนปลาย / ปวช.	20	13.90
4. อนุปริญญา / ปวส.	30	20.80
5. ปริญญาตรี	67	46.50
6. ปริญญาตรีขึ้นไป	15	10.40
รายได้ต่อเดือน		
1. ต่ำกว่า 15,000 บาท	69	47.90
2. 15,001–20,000 บาท	39	27.10
3. 20,001–25,000 บาท	17	11.80
4. 25,001 บาทขึ้นไป	19	13.20
โดยรวม	144	100.00

ผลการศึกษิตตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 ศึกษาการประยุกต์ใช้หลักการบริหารนิยธรรมต่อการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นอย่างมีประสิทธิภาพขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอจุฬาภรณ์ จังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า การประยุกต์ใช้หลักการบริหารนิยธรรมต่อการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นอย่างมีประสิทธิภาพขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอจุฬาภรณ์ จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยรวมทุกด้าน ซึ่งมีค่าแปลผลโดยรวมค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.53$, S.D = 0.52) อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากสูงสุดไปต่ำสุด พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการสักการะเคารพ นบถือ บูชาและปกป้องรักษาปูชนียสถาน ค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.56$, S.D = 0.51) อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านด้านการให้เกียรติซึ่งกันและกัน ค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.55$, S.D = 0.51) ด้านการสนับสนุนคนมีความสามารถและคุณธรรมเป็นผู้นำ ($\bar{X} = 4.54$, S.D = 0.51) ด้านการให้ความสำคัญกับผู้นำ ($\bar{X} = 4.53$, S.D = 0.52) ด้านการพร้อมเพรียงของการประชุม ($\bar{X} = 4.52$, S.D = 0.53) ด้านการปฏิบัติตามหลักการเดิม ($\bar{X} = 4.52$, S.D = 0.53) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านการประชุมหารืออย่างต่อเนื่อง ค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.50$, S.D = 0.52) ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 การประยุกต์ใช้หลักการบริหารนิยธรรมต่อการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นอย่างมีประสิทธิภาพของ
องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอจุฬารัตน์ จังหวัดนครศรีธรรมราช

(N = 144)

ข้อ	การประยุกต์ใช้หลักการบริหารนิยธรรม ต่อการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นอย่างมีประสิทธิภาพ ขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอจุฬารัตน์ จังหวัดนครศรีธรรมราช	ระดับความคิดเห็น		แปลผล
		\bar{X}	S.D.	
1.	ด้านการประชุมหารืออย่างต่อเนื่อง	4.50	0.52	มากที่สุด
2.	ด้านการพร้อมเพรียงของการประชุม	4.52	0.53	มากที่สุด
3.	ด้านการปฏิบัติตามหลักการเดิม	4.52	0.53	มากที่สุด
4.	ด้านการให้ความสำคัญกับผู้นำ	4.53	0.52	มากที่สุด
5.	ด้านการให้เกียรติซึ่งกันและกัน	4.55	0.51	มากที่สุด
6.	ด้านการสักการะ เคารพ นับถือ บูชาและปกป้องรักษา ปูชนียสถาน	4.56	0.51	มากที่สุด
7.	ด้านการสนับสนุนคนมีความสามารถและคุณธรรมเป็นผู้นำ	4.54	0.51	มากที่สุด
โดยรวม		4.53	0.52	มากที่สุด

ผลการศึกษาตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 พบว่า การประยุกต์ใช้หลักการบริหารนิยธรรมต่อการจัดทำ
แผนพัฒนาท้องถิ่นอย่างมีประสิทธิภาพขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอจุฬารัตน์ จังหวัด
นครศรีธรรมราช ประกอบด้วย

1) มีการประชุมรับฟังความคิดเห็นของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ผู้นำเสนอปัญหา อุปสรรค
และความต้องการของคนในชุมชน มาร่วมปรึกษาหารือกัน และหาทางออกร่วมกัน โดยเมื่อได้ข้อสรุปแล้วจะนำ
ข้อมูลที่เป็นประโยชน์เหล่านั้นมาบรรจุในแผนพัฒนาท้องถิ่นต่อไป

2) มีการพร้อมเพรียงของการประชุม ในการจัดประชุม สมาชิกในองค์กรต้องเข้าร่วมประชุมทุกคน
เพื่อให้ทุกคนได้รับข้อมูลข่าวสาร และข้อปัญหาได้อย่างครบถ้วนและทั่วถึง และจะได้ร่วมแลกเปลี่ยนความ
คิดเห็นในแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น เพื่อดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นได้อย่างครบถ้วนสมบูรณ์

3) การปฏิบัติตามหลักการเดิมเป็นสิ่งสำคัญ เพราะในองค์กรมีกฎระเบียบ และกฎเกณฑ์ต่าง ๆ
ที่สมาชิกพึงปฏิบัติ เพื่อไม่ให้เกิดความขัดแย้งต่อการประชุมพร้อมกัน และเพื่อผลลัพธ์ในการแก้ปัญหา
ให้กับประชาชนในพื้นที่ได้อย่างถูกต้อง แท้จริง

4) มีการให้ความสำคัญกับผู้นำ ด้วยการรับฟังข้อมูลความคิดเห็นต่าง ๆ จากผู้นำ ผู้รู้ และปราชญ์
ชาวบ้านด้วยความเคารพ เพื่อร่วมกันนำความรู้มาปรับใช้ในการวางแผนพัฒนาท้องถิ่นให้เกิดประสิทธิภาพได้
อย่างสูงสุด

5) มีการให้เกียรติซึ่งกันและกัน มีการรับฟังความคิดเห็นของทุกภาคส่วนอย่างเท่าเทียมกันทุกคนโดยไม่แบ่งแยก และนำแนวคิดของทุกคนมาวิเคราะห์เพื่อดำเนินการจัดการพัฒนาท้องถิ่นให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากที่สุด

6) มีการสักการะ เคารพ นับถือ บูชาและปกป้องรักษาปูชนียสถาน มีการส่งเสริมสนับสนุน และให้เกียรติต่อสถานที่ต่าง ๆ ที่เป็นที่ยึดเหนี่ยวจิตใจของคนในชุมชน เพราะแผนพัฒนาท้องถิ่นต้องคำนึงถึงองค์ประกอบทุกด้าน

7) การสนับสนุนคนมีความสามารถและคุณธรรมเป็นผู้นำ เพื่อการนำความรู้มาใช้ประโยชน์ต่อการจัดทำแผนการพัฒนาท้องถิ่น

แนวทางส่งเสริมการประยุกต์ใช้หลักการบริหารนิยธรรมต่อการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นอย่างมีประสิทธิภาพขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอจุฬารัตน์ จังหวัดนครศรีธรรมราช

1) การประชุมหารือนั้น เป็นการรับฟังความคิดเห็นของทุกส่วน เมื่อประชุมเสร็จแล้ว ควรมีการลงพื้นที่จริง เพื่อประกอบ การพิจารณาในการจัดทำโครงการแก้ไขปัญหาควรมีการกระตุ้นและส่งเสริมการมีจิตสำนึกในการเข้าประชุมร่วมกัน

2) ควรมีการประชุมโดยพร้อมเพรียงกัน เพื่อจะได้สังเกตเห็นปัญหาได้โดยทั่วถึง และเพื่อทุกส่วนที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินการได้ทราบถึงหน้าที่ และขั้นตอนการปฏิบัติ เพื่อประโยชน์ต่อส่วนรวม

3) การปฏิบัติตามหลักการเดิมหากเป็นสิ่งที่ดีและเป็นประโยชน์อยู่แล้ว ก็ควรดำเนินการต่อไปให้แล้วเสร็จตามที่ได้วางแผนไว้ แต่หากมีสิ่งที่ควรปรับปรุงแก้ไข ควรมีการปรับเปลี่ยนให้เหมาะสมต่อสถานการณ์ปัจจุบัน บนหลักความถูกต้อง สมเหตุสมผล และต้องคำนึงถึงสมาชิกในองค์กรทุกคนด้วย

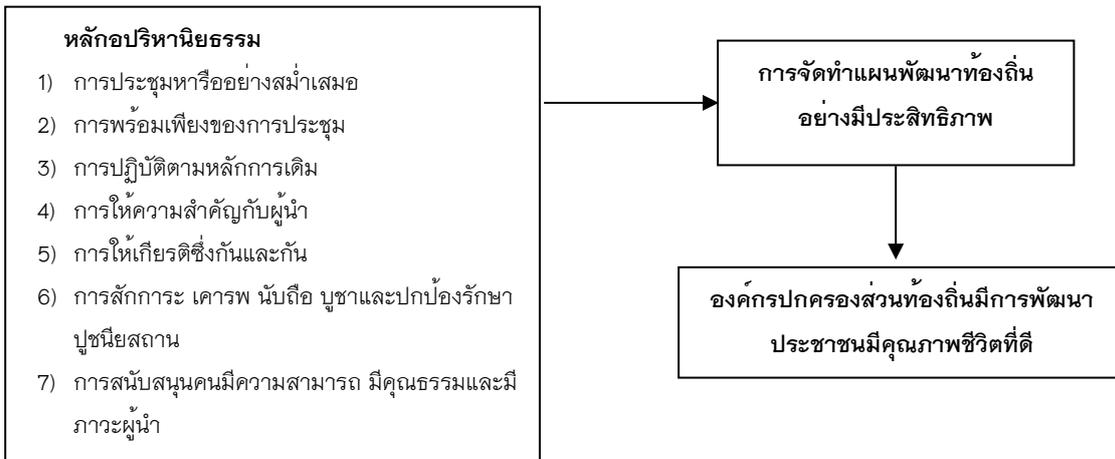
4) ควรให้ความสำคัญกับผู้นำ เพราะผู้นำมีส่วนสำคัญในการวางแผนกระบวนการทำงาน และความรู้ความสามารถของผู้นำแต่ละคนจะนำพาองค์กรไปสู่เป้าหมายที่ประชาชนต้องการได้

5) การให้เกียรติซึ่งกันและกันเป็นสิ่งสำคัญในการประชุม หรือทำงานร่วมกัน ควรเคารพสิทธิของกันและกัน และรับฟังความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ต่อการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น

6) ควรมีการส่งเสริมการสักการะ เคารพ นับถือ บูชาและปกป้องรักษาปูชนียสถาน เพื่อเป็นที่ยึดเหนี่ยวจิตใจ ความสามัคคีเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน ซึ่งจะนำพาความสงบสุขสู่สังคม และคงไว้ซึ่งวัฒนธรรมที่ดีที่สืบทอดกันมายาวนาน

7) การสนับสนุนคนมีความสามารถและคุณธรรมเป็นผู้นำ ในการประชุมการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น เพื่อการพัฒนาให้เกิดศักยภาพสูงสุด

จากผลการวิจัยสามารถสรุปเป็นแผนภาพที่มีความเชื่อมโยงได้ดังนี้

ภาพที่ 2 แผนภาพที่มีความเชื่อมโยง

การอภิปรายผล

ผลจากการศึกษาการประยุกต์ใช้หลักการบริหารนิยธรรมต่อการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นอย่างมีประสิทธิภาพขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอจุฬารัตน์ จังหวัดนครศรีธรรมราช สามารถนำมาอภิปรายผลในประเด็นดังต่อไปนี้

1) การประยุกต์ใช้หลักการบริหารนิยธรรมต่อการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นอย่างมีประสิทธิภาพขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอจุฬารัตน์ จังหวัดนครศรีธรรมราช อยู่ในระดับมากที่สุด เหตุที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องจากแผนพัฒนาท้องถิ่นเป็นกรอบและแนวทางในการบริหารงานของท้องถิ่นให้มีความคล่องตัว สอดคล้องกับศักยภาพของท้องถิ่น สามารถตอบสนองปัญหาและความต้องการของประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนสอดคล้องกับนโยบายรัฐบาล แผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (ฉบับที่ 13) แผนยุทธศาสตร์จังหวัด แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาอำเภอ และกำหนดให้จัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นโดยให้แล้วเสร็จภายในเดือนตุลาคมก่อนปีงบประมาณถัดไป (สรารุช สืบเพ็ชร์, 2562) สอดคล้องกับ จีราภรณ์ สามีบัติและคณะ (2560) ที่กล่าวว่า การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นช่วยให้การบริหารงานเป็นไปโดยประหยัด ทั้งเวลา แรงงานของเจ้าหน้าที่ และเงินหรือทรัพยากรของหน่วยงาน การปฏิบัติงานตามแผนทำให้ง่ายและสะดวกต่อการปฏิบัติงาน ช่วยให้การอำนวยความสะดวก การแบ่งงาน การประสานงาน การตรวจสอบติดตามและควบคุมงานเป็นไปอย่างถูกต้องและเหมาะสม ทำให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับพระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ.ปยุตโต), 2550) ซึ่งได้กล่าวถึงการนำหลักการบริหารนิยธรรม 7 สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นให้มีประสิทธิภาพได้ เนื่องจากเป็นหลักธรรมที่ทำให้เกิดความเจริญทั้งส่วนตนและส่วนรวม หรือหลักปฏิบัติที่นำความสุขความเจริญมาสู่หมู่คณะ เป็นหลักธรรมที่เน้นความรับผิดชอบต่อส่วนรวม ความสามัคคีของหมู่คณะ และการเคารพนับถือซึ่งกันและกัน ซึ่งในแต่ละข้อ คุณธรรมแต่ละข้อ เป็นเหตุให้เกิดความสามัคคีในหมู่คณะ

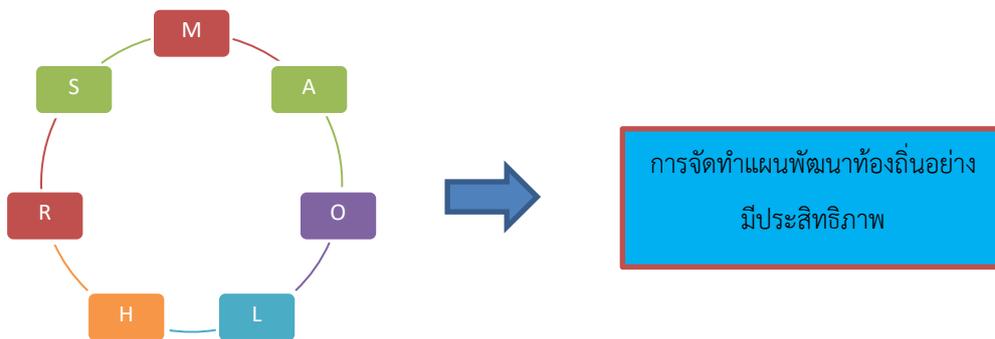
ส่งเสริมคุณภาพในการบริหารการปกครอง และทำให้เกิดความสุขความเจริญในหลาย ๆ ด้าน ดังที่พระพุทธเจ้าตรัสไว้ว่า "ความพร้อมเพรียงของหมู่คณะ ทำให้เกิดความสุข" สอดคล้องกับงานวิจัยของ วิสุทธิ บุญญะโสภิต (2563) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การประยุกต์ใช้หลักการบริหารนิยธรรมในการจัดการกองทุนหลักประกันสุขภาพตำบล: กรณีศึกษากองทุนหลักประกันสุขภาพตำบลท่าไม้ อำเภอชุมแสง จังหวัดนครสวรรค์ ผลการวิจัยพบว่า กองทุนหลักประกันสุขภาพตำบลท่าไม้ มีการปฏิบัติงานที่สอดคล้องกับหลักการบริหารนิยธรรม ได้แก่ มีการประชุมกันเนืองนิตย์ มีการประชุมทุกไตรมาส ในการประชุมใช้เกณฑ์จำนวนกรรมการครบองค์ประชุมเป็นหลัก ยึดระเบียบที่สปสข.แนะนำโดยยังไม่มีกรอบระเบียบเพื่อการทำงานเป็นการเฉพาะของพื้นที่ มีการเชิญผู้ทรงคุณวุฒิ ประชาชนชาวบ้านและแกนนำ มาร่วมทำงาน มีการจัดทำโครงการเพื่อเด็กปฐมวัย กลุ่มเยาวชนและวัยรุ่นและกลุ่มสตรี แต่ยังคงดำเนินงานไม่ครอบคลุมทุกกิจกรรม มีการทำงานที่เชื่อมโยงกับวันสำคัญของชาติและวัฒนธรรมประเพณีที่ดั่งาม และมีการดูแลพระสงฆ์และให้ความรู้ต่อประชาชนในเรื่องการถวายอาหารที่มีผลเสียต่อสุขภาพ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ พระธีรเดช ธีรเตโช (2561) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การปฏิบัติงานตามหลักการบริหารนิยธรรม ของบุคลากรเทศบาลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสงขลา ผลการวิจัยพบว่า 1) บุคลากรในเขตเทศบาลเมืองในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสงขลาได้ปฏิบัติตามหลักการการบริหารนิยธรรมโดยภาพรวมใน 7 ด้าน ภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2. ข้อเสนอแนะและแนวทางการส่งเสริมการประยุกต์ใช้หลักการบริหารนิยธรรมต่อการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นอย่างมีประสิทธิภาพขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอจุฬาภรณ์ จังหวัดนครศรีธรรมราช สามารถสรุปได้ดังนี้ (1) ควรส่งเสริมให้มีการประชุมหารือที่เปิดรับฟังความคิดเห็นของทุกคน (2) ควรมีการประชุมโดยพร้อมเพรียงกัน (3) สนับสนุนให้มีการปฏิบัติตามหลักการเดิมหากเป็นสิ่งที่ดีและเป็นประโยชน์อยู่แล้ว (4) ควรให้ความสำคัญกับผู้นำ เพราะความสามารถของผู้นำแต่ละคนจะนำพาองค์กรไปสู่เป้าหมายที่ประชาชนต้องการได้ (5) ควรมีการให้เกียรติซึ่งกันและกันซึ่งเป็นสิ่งสำคัญควรเคารพสิทธิของกันและกัน (6) ควรมีการส่งเสริมการสักการะ เคารพ นบถือ บูชาและปกป้องรักษาปูชนียสถาน เพื่อเป็นที่ยึดเหนี่ยวจิตใจ ความสามัคคีเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน ซึ่งจะนำพาความสงบสุขสู่สังคม และคงไว้ซึ่งวัฒนธรรมที่ดี ที่สืบทอดกันมายาวนาน และ (7) ควรส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรพัฒนาตนเองให้มีความสามารถและคุณธรรมเป็นผู้นำ เพื่อพัฒนาการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นให้เกิดศักยภาพสูงสุด สอดคล้องกับงานวิจัยของวิสุทธิ บุญญะโสภิต (2563) ได้ทำการ ศึกษาเรื่อง การประยุกต์ใช้หลักการบริหารนิยธรรมในการจัดการกองทุนหลักประกันสุขภาพตำบล: กรณีศึกษากองทุนหลักประกันสุขภาพตำบลท่าไม้ อำเภอชุมแสง จังหวัดนครสวรรค์ ผลการวิจัยพบว่า (1) ควรจัดประชุมคณะกรรมการอย่างน้อยปีละ 4 ครั้ง โดยจัดระเบียบวาระที่ดี มีการสร้างความเข้าใจต่อเรื่องที่บรรจุเป็นระเบียบวาระ มีการบันทึกผลการประชุมเป็นลายลักษณ์อักษร (2) มีการสร้างความ พร้อมเพรียงในการมาประชุมและเลิกประชุม ทำกิจที่ได้รับมอบหมายจากมติที่ประชุม มีการสื่อสารล่วงหน้ากรณีมาประชุมล่าช้าหรือมาไม่ได้ มีกิจกรรมที่สร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างกัน (3) ปฏิบัติตามกฎระเบียบ และหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้อง มีการพัฒนาศักยภาพ

กรรมการอย่างต่อเนื่อง จัดทำแผนพัฒนาสุขภาพชุมชนและจัดสรรงบประมาณอย่างเป็นธรรม ออกระเบียบที่จำเป็นสำหรับการทำงานในพื้นที่ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความถูกต้องโปร่งใส มีการสื่อสารเผยแพร่งานให้กับประชาชนในพื้นที่ (4) มีการเชิญผู้ทรงคุณวุฒิหรือปราชญ์ชาวบ้านมีส่วนร่วม ให้ความเคารพบทบาทผู้เป็นประธาน ขยายกิจกรรมบริการสาธารณสุขให้ครอบคลุมและจัดบริการแก่ผู้สูงอายุให้ครอบคลุมทุกพื้นที่ที่รับผิดชอบ (5) ให้การดูแลและให้ความสำคัญกับกลุ่มเปราะบาง สนับสนุนศูนย์พัฒนาการเด็กเล็ก และให้ความเคารพและให้เกียรติต่อเพศสตรี (6) เชื่อมโยงงานกับสิ่งดีของชาติและชุมชน คิดค้นนวัตกรรมด้านสุขภาพด้วยภูมิปัญญาท้องถิ่นให้ความเคารพต่อสถานที่สำคัญและ(7) จัดกิจกรรมบริการสาธารณสุขเพื่อดูแลสุขภาพของพระสงฆ์และสามเณร เปิดโอกาสให้พระสงฆ์เข้ามามีบทบาท และมีการประยุกต์ใช้หลักธรรมทางศาสนา

องค์ความรู้ใหม่ และการนำไปใช้ประโยชน์

จากการวิจัยทำให้เกิดองค์ความรู้ ซึ่งเป็นกระบวนการการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นอย่างมีประสิทธิภาพโดยนำหลักการบริหารธรรมได้ ด้วยหลักการ M-A-O-L-H-R-S ดังแผนภาพดังนี้

จากแผนภาพ สามารถอธิบายได้ว่า ในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นให้ประสิทธิภาพขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอจุฬารัตน์ จังหวัดนครศรีธรรมราช มีการนำหลักการบริหารธรรมมาประยุกต์ใช้ดังนี้

Meeting: การประชุมหารืออย่างสม่ำเสมอ หมายถึง การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นจำเป็นต้องมีการประชุม ปรึกษาหารืออย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ เนื่องจากการจัดทำแผนมีหน่วยงานทั้งภายในและภายนอกองค์เข้ามาเกี่ยวข้อง

All together: การพร้อมเพรียงของการประชุม หมายถึง การจัดการประชุมในแต่ละครั้งของการจัดทำแผนจำเป็นต้องเข้าร่วมประชุมพร้อมกันและเลิกประชุมพร้อมกันเพื่อให้ที่ประชุมได้รับทราบเรื่องราวไปในทิศทางเดียวกัน

Original principle: การปฏิบัติตามหลักการเดิม หมายถึง การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นจะต้องยึดถือตามระเบียบที่กฎหมายกำหนดรวมต้องยึดปัญหาและความต้องการของประชาชนเป็นที่ตั้งในการจัดทำแผน

Leader: การให้ความสำคัญกับผู้นำ ไม่ใช่เฉพาะเพียงผู้บริหารท้องถิ่นเท่านั้น แต่หมายถึงต้องให้ความสำคัญกับบุคคลที่เป็นยอมรับนับถือของประชาชนในพื้นที่ด้วย

Honor: การให้เกียรติซึ่งกันและกัน ถือว่าเป็นสิ่งที่ทุกสังคมต้องการ ดังนั้นในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นต้องเคารพและให้เกียรติกับประชาชนในพื้นที่ โดยการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน

Respect: การสักการะ เคารพ นับถือ บูชา และปกป้องรักษาปูชนียสถาน ในแต่ละพื้นที่ย่อมมีปูชนียสถานเป็นสถานที่ที่ยึดเหนี่ยวจิตใจของประชาชน ดังนั้นบุคลากรที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานซึ่งต่างมาจากหลายที่จำเป็นอย่างยิ่งจะต้องให้ความเคารพนับถือต่อสถานที่แห่งนั้นด้วย

Support and promote: การสนับสนุนคนมีความสามารถ มีคุณธรรม และภาวะผู้นำ ซึ่งในแต่ละองค์ปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องส่งเสริมและเปิดโอกาสให้คนที่มีความสามารถ มีคุณธรรม เป็นที่ยอมรับของชุมชน เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

ควรนำหลักการบริหารนิยธรรม ทั้ง 7 ประการไปใช้ในการปฏิบัติงานด้านอื่น ๆ เพื่อให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

1. ควรศึกษาเรื่อง แนวทางการส่งเสริมการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นที่มีคุณภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยการวิจัยเชิงคุณภาพเชิงลึก
2. ควรศึกษาเรื่อง เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะของบุคลากรกับคุณภาพของการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
3. ควรศึกษาเรื่อง เกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นที่มีคุณภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

เอกสารอ้างอิง

- จิราภรณ์ สามิบัติ และคณะ. (2560). ประสิทธิภาพการนำแผนพัฒนาท้องถิ่นไปสู่การปฏิบัติขององค์กรบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดเพชรบูรณ์. *วารสารสังคมศาสตร์วิชาการ*, 10(2), 79–92.
- พระครูศิริโสธร คณารักษ์. (2562). แนวทางการพัฒนาชุมชนเชิงพุทธโดยใช้หลักการบริหารนิยธรรมในจังหวัดยโสธร. *วารสารบัณฑิตศึกษามหาจุฬาลงกรณ์*, 6(3), 337–349.

- พระธีรเดช ธีรเตโช. (2561). การปฏิบัติงานตามหลักการบริหารนิยม ของบุคลากรเทศบาลในเขต
อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา. *วารสารปรัชญาปริทรรศน์*, 23(2), 109-116.
- พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ. ปยุตฺโต). (2550). *พจนานุกรมพุทธศาสตร์ ฉบับประมวลธรรม*. กรุงเทพฯ: เอส.
อาร์ พรินติ้ง แมส โปรดักส์.
- พระมหาอุททพิชัย สิริชโย และธิดิวิฑูฒิ หมั่นมี. (2561). การบริหารงานตามหลักการบริหารนิยม.
วารสารสมาคมศิษย์เก่ามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 7(2), 140.
- พัชรศศิ เรืองมณีญาติ. (2565). การประยุกต์ใช้หลักการบริหารนิยม 7 ในการจัดการท่องเที่ยวในเขต
พัฒนาพิเศษภาคตะวันออก จังหวัดระยอง. *วารสารสหวิทยาการนวัตกรรมปริทรรศน์*, 5(5), 138-147.
- วรภรณ์ ปานะพิพัฒน์. (2564). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบล
ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยปทุมธานี*, 13(1), 340-356.
- วิสุทธิ บุญญะโสภิต. (2563). การประยุกต์ใช้หลักการบริหารนิยมในการจัดการกองทุนหลักประกันสุขภาพ
ตำบล: กรณีศึกษากองทุนหลักประกันสุขภาพตำบลท่าไม้ อำเภอชุมแสง จังหวัดนครสวรรค์.
วารสารวิจัยวิชาการ, 3(1), 69-84.
- สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. (2558). *การกระจายอำนาจการปกครองท้องถิ่น: ศึกษากรณีการ
ปกครองตนเองตามเจตนารมณ์ของประชาชนในระดับจังหวัด (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศาสตรบัณฑิต)*.
สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- ส่วนแผนพัฒนาท้องถิ่น สำนักพัฒนาและส่งเสริมการบริหารงานท้องถิ่น กรมส่งเสริมการปกครอง
ท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย. (2560). *คู่มือรวมระเบียบ กฎหมาย และแนวทางปฏิบัติในการ
จัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น*. กรุงเทพฯ: กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย.